

Og Gud skabte Darwin

Af Bent Vogel, Kristian B. Østergaard
og K. Aa. Back

Mats Molén tror på en ung Jord, ingen tvivl om det, og det argumenterer han for i sin lille bog *Livets opkomst* som i sin danske oversættelse har fået titlen *Og Gud skabte Darwin*. Et lidt sjovt titelvalg fra forlaget Credo/Lohses side idet Darwins navn kun nævnes to steder i bogen, og i ingen af tilfældene handler det om hans liv og levned.

Men bortset fra at denne lille bog (på 64 sider) ikke handler om Darwin, men om *livets oprindelse*, udgør den en udmærket oversigt over det såkaldte ungjordscreationistiske synspunkt. For den svenskkyndige kan den desuden være en god appetitvækker til at læse mere udførligt om de emner den berører i Mats Moléns 336-siders bog "Vårt ursprung" (opdateret i 2000), som fx tro og videnskab, livets oprindelse, forskellen mellem mikro- og makroevolution, mellemformer, abemennesker, dateringsmetoder og jordens alder og historie. Denne lille bog bevæger sig på et dejligt ukompliceret niveau: Den er uden fagtekniske beskrivelser der ellers kunne skræmme den læser væk der ikke har den store viden om emnet i forvejen. Der er således intet i bogen der efter vores vurdering skulle hindre elever i folkeskolens ældste klasser i at læse bogen med udbytte.

Prædikant og vidensformidler

Og Gud skabte Darwin er i høj grad præget af Moléns store viden på området, og så er han en stærk formidler af sine oplysninger. Men samtidigt er forfatteren også evangelisten der forkynder Guds storhed og skaberværk. Det falder derfor også helt naturligt ind i bogens stil at den har et slutord der handler om Bibelen i hverdagen og i videnskaben. Så man bør nok gøre sig klart inden man tænker på at forære denne lille bog væk, at målgruppen så decideret er den læser der på forhånd ikke har problemer med den første trosartikels udsagn om Gud som Skaberen.

Men for den der gerne vil forsyne sig selv (og sine børn og unge) med lidt modgift over for de ensidige budskaber i medierne og undervisningen om tilværelsens ulidelige lethed og darwinistiske meningsløshed, kan denne hurtige oversigt absolut anbefales.

Lad os se på et par af bogens guldkorn:

Mange darwinister kan fx ikke se forskel på mikro- og makroevolution, altså den naturlige variationsbredde arterne er forsynet med, og så en evolutionær forvandling fra fisk til padde eller fra krybdyr til fugl. Molén forklarer på bedste pædagogiske vis hvori forskellen består (s.20ff).

»De der tror[!] på *makroevolution*, [...] mener at der bare skal et større antal ændringer i arveanlæg-gene til for at mikroevolution bliver til makroevolution. Men hvis et nyt, komplekst organ eller en ny adfærd skal udvikle sig [...], så skal der ske ændringer i mange helt uafhængige strukturer og former for adfærd, og disse ændringer skal pege i samme retning. Naturen selv kan ikke vide hvilke forandringer der er brug for, eftersom *naturen ikke er en tænkende størrelse der kan lægge planer for fremtiden*.«

At vi har fremhævet det sidste, skyldes at man undertiden får indtryk af at forsvarerne for Darwins teori anser naturen for besjælet (for slet ikke at tale om at de nærmest forsyner den med guddommelige egenskaber eller gør den panteistisk).

Molén fortsætter: »De ændringer man kan forestille sig, skaber en uendelig mængde mulige kombinationer, men det er kun ganske få af disse eller måske kun én der kan give et brugbart resultat.«

Molén får også sat nogle ting på plads i sin omtale af de fossile mellemformer (altså at "evolutionen har jo fundet sted; det kan vi se i jordlagene"). Han opfordrer sin læser (s.28) til at se på kendsgerningerne:

»Vores eneste mulighed er at tage udgangspunkt i kendsgerningerne, og hvad kan de så fortælle os? [...] at alle hovedgrupper af dyr findes fuldt færdige i de fossile lag. Ofte har man fundet en stor mængde fossiler af det samme dyr spredt ude over store dele af verden. [...] Fossilerne viser også at dyr og planter ikke har forandret sig væsentligt fra det ene fossile lag til det [næste], og enten lever de i dag – i stort set samme form – eller også er de uddøde.«

I sin diskussion af universets alder slår Molén til lyd for at man bruger de rette argumenter i den rette sammenhæng. Som han skriver (s.42), kan man som skabelsestroende jo godt argumentere for »at Gud har skabt lyset fra stjernerne "færdigt", så det nåede ned til Jorden fra starten, og at universet derfor alligevel godt kan være under 10.000 år gammelt. Det er imidlertid ikke noget argument der hører hjemme i en videnskabelig diskussion.«

Amen to that, brother! Hver ting til sin tid. (Her kan vi i øvrigt anbefale Mats Moléns egen hjem-

meside hvor han tager emnet “Mega-argument och mindre säkra argument för skapelse” op. Find det på <http://www.matsmolen.se/index.php?sida=27>)

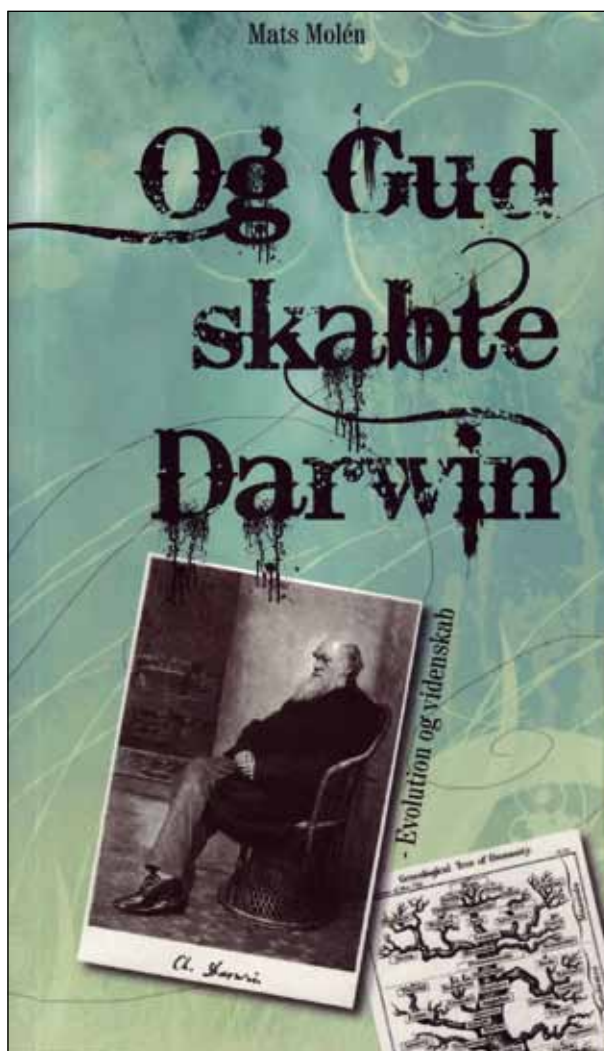
Faglig kritik

Molén er fuldt ud klar over at det mest kontroversielle i hans bog er “tidsfrågan”, altså at han tillader sig at argumentere for at i hvert fald Jordens fossilbærende lag er af en forholdsvis nyere dato. Molén tror nemlig at de sedimentære lag i alt væsentligt stammer fra Syndfloden, og den berammer han til at have fundet sted for ca. 10.000 år siden. Som han skriver (s.39): »Det måske mest følsomme spørgsmål i debatten om skabelse eller udvikling er spørgsmålet om jordens og universets alder. Det er særligt følsomt fordi hele udviklingslæren falder til jorden med et brag hvis universet kun har eksisteret i kort tid.«

Men hvis hans grundlæggende præmis holder, nemlig at den historiske geologi hviler på et fejlagtigt filosofisk grundlag (hvilket han i øvrigt også mener darwinismen gør), er der vel ikke noget i vejen med hans argumentation. At mange mennesker stejler alene ved tanken om at Jordens alder (eller i hvert fald livets historie) ikke skal regnes i milliarder af år, kan jo skyldes, som han skriver, almindelig, indgroet vanetænkning. Men læs selv, og bedøm hans argumentation. Den er i sig selv spændende.

På den anden side er det lidt træls at Molén trækker den gamle hest Piltdownmanden fra 1912 af stalden (p.33). Dermed indiceres at darwinister generelt og antropologer specielt skulle være ude på at svindle og bedrage i deres forskning. Og det er ikke rimeligt. For selvfølgelig er enhver forsker ivrigt optaget af at afdække hver sin lille flig af “sandheden”. At nogle darwinister så undertiden lader fantasien løbe løbsk i deres forklaringsiver, hører vel med til den faglige iver.

Mere nærliggende ville det i dag være at påpege at det næsten er sådan at hver antropolog har sit eget stamtræ, og at hvert nyt fund udløser en omskrivning af menneskehedens historie (seneste med den fundne finger i Sibirien). Og at forestillingen om en glidende overgang fra Australopithecus til Homo sapiens netop er temmelig – fantasifuld! Af den simple grund at man ser sammenhænge hvor der ikke er nogle. Førstnævnte er helt klart en abeform, og Homo-slægten er meget mere variabel end mange vil gøre den til. Så ser man evolution i menneskets udvikling, er det langt hen ad vejen et *tolknings-spørgsmål*. Det havde været en force for bogen om forfatteren havde holdt sig til dette faktum, frem for at ribbe op i ældgamle svindelsager. Var der forresten ikke noget med nogle menneskespor der var *bugget ud i kridt* af nogle ivrige skabelsestroende handlende der solgte fossiler? Noget som kompromitterede de ægte fodspor som bl.a. Wilder-Smith har fotograferet

og gengivet i sin bog *Herkunft und Zukunft des Menschen* (paperbackudgaven fra 1972). Så på det felt har creationister vist ikke noget at lade andre høre for.

Korrektur og redigering

Mht. det sproglige kan man glæde sig over at korrekturen holder vand (bortset fra et par enkelte delefejl). Dog er der sluppet et par forfatterfejl igennem som man burde have rettet i den danske udgave:

På side 27 kan man læse: »Når man studerer hestefossiler, findes der mellemformer, men ikke mellem hesten og dens nærmeste forfader eller en tidligere forfader.« Bortset fra at det er noget sprogligt sludder på dansk (forkert betingelsesledsætning), er det også direkte forkert. Det svenske forlæg er desværre misforståeligt hvor det hedder: »Inom exempelvis hästdjuren finns mellanformer, men inte mellan hästen och dess närmsta förfader och inte heller till någon tidigare förfader.«¹ En kontakt til forfatteren ville have reddet situationen; for som det fremgår af Mats Moléns hjemmeside, er det vigtige led i kæden der mangler, ikke at nutidshesten skulle stå uden forfædre. Her ville illustrationen fra hjemmesiden have været behjælpelig, for her er det tyde-

ligt hvad der menes. (Se <http://www.matsmolen.se/index.php?sida=27>, afsnittet Megaargument 6)

Den tilhørende illustrationstekst lyder i dansk oversættelse: »[...] Denne udviklingsserie, om det så er en hest der er udviklet, eller tre forskellige dyr som af en fejltagelse er sat ind på rad og række (spørgsmålstegnene viser hvor uklarhederne ligger i skemaet), viser den systematiske fejl når man sammenstiller evolutionsteorien og virkeligheden: Der findes masser af mellemformer *inden for* de forskellige dyregrupper [...] Men derefter er der ingen eller blot nogle få ikke særligt gode forslag til overgangsformer mellem dyr [...] som er meget forskellige – jo større ulighed, desto færre forslag til mellemformer.«

På tilsvarende vis indledes det ellers velargumenterede afsnit om aldersbestemmelse (jf. ovenfor) med noget af en lapsus: »Eftersom ingen var til stede da universet eller Jorden opstod, kan ingen med sikkerhed sige hvor gamle de er.« Det havde været bedre om denne sætning var strøget; det svarer nogenlunde til at sige at fordi der ingen vidner var til det og det mord, er det umuligt at fastslå hvordan og hvornår det er foregået. Udsagnet dementeres da også allerede i næste sætning. Her kunne man have ønsket sig lidt redaktionel vagt ved havelågen.

Oversættelsen

Gennemgående er oversættelsen fra svensk udmærket. Man sidder ikke, som med så mange andre nutidige oversættelser, med den svenske sprogbrug klingende i ørerne. Men der er dog et par ting der bør påpeges som har at gøre med at svensk på en måde er et sværere fremmedsprog for danskere end engelsk.

Et drilagtigt eksempel er brugen af det personlige pronomen "hun" i forbindelse med mennesket. Mennesket er "en hun", og sådan har det været i umindelige tider. Människan ... hon. Det går derfor hen og bliver en politisk korrekt sprogbrug hvis man oversætter til "hun" på dansk, i stedet for det kønsneutrale "han" eller "det". På side 22 burde det altså hedde: »Et menneske har fx arveanlæg som bestemmer at *det* skal gå oprejst ...« osv.!

Værre med et par direkte misforståelser: Livet citeres for at være en urolig parentes mellem to intetheder. Men ordet bråkig bør nok snarere oversættes "besværlig". En person som er bråkig, stiller till besvær.

På side 11m er teksten af uransagelige årsager forkortet. Det kunne være et klagende valg fra den danske redaktions side. En oversættelse må i sigens natur have frie hænder. Men her er det gået galt, forstået sådan at meningen er blevet den stik modsatte af forfatterens hensigt.

Molén fortæller om hvordan han fik et chok da han opdagede at skepsis over for evolutionsteori ikke

er det rene pjat. Det kommer desværre ikke frem i den danske oversættelse.

»Jag ansåg att alla som inte trodde på evolutions-teorin hade skyggglappar och mot bättre vetande förkastade en teori som redan var bevisad. Jag ville inte ha så mycket med skapelsetroende att göra. När jag själv efter stor tvekan köpte en bok av skapelsetroende forskare ("Skapelse kontra evolution" av Heinze och Pye), för att se om den åtminstone hade något gott att ge [...], fick jag en smärre chock. Plötsligt visade forskare på en mängd argument som motsade evolutionsteorin, som jag själv aldrig hade tänkt på. Först undrade jag om det som stod i boken var lögn, men jag kunde se att det fanns en mängd goda argument ...«²

Det er blevet til: »Jeg tænkte at alle som ikke troede på evolutionsteorien, måtte have skyklapper på og mod bedre vidende måtte forkaste en række overbevisende argumenter for udviklingslæren. Indtil da havde jeg ikke selv overvejet hvad disse argumenter egentlig var. Først spekulerede jeg på om det som stod i bøgerne, kunne være løgn, men jeg kunne se at der var en række argumenter for evolution ...«

Altså er meningen blevet den stik modsatte og dermed faktisk uforståelig i konteksten!

Anbefalet!

Men bortset fra det kan vi anbefale bogen til den videre samtale om livets store spørgsmål, om hvordan vi som kristne skal forstå bekendelsen om Gud som Skaberen. Og i bogen kan man – hvad der er nok så vigtigt – finde argumenter for at man *ikke* er intellektuelt forpligtet på en materialistisk og i bund og grund gudløs teori, men at man som nogenlunde veloplyst menneske kan bevare både sin tro og sin forstand i skøn forening.

Mats Molén:

Og Gud skabte Darwin

Credo i samarbejde med LogosMedia

75 sider

---

1 »Inden for fx hestefamilien findes der mellemformer, men ikke mellem hesten og dens nærmeste forfader, ej heller til nogen tidligere forfader.«

2 »Jeg mente at alle der ikke troede på evolutionsteorien, enten havde skyklapper på eller mod bedrevidende forkastede en teori som allerede var bevist. Så jeg skulle ikke nyde noget af at have for meget med skabelsetroende at gøre. Da jeg så endelig, efter en del overvejelser, købte en bog af skabelsetroende forskere ("Skapelse kontra evolution" af Heinze og Pye) for at se om den overhovedet indeholdt noget af værdi [...], fik jeg et mindre chok. Pludselig stod jeg med en hel serie forskningsmæssige argumenter der modsiger evolutionsteorien og som jeg aldrig havde tænkt på. Til at begynde med spekulerede jeg på om det der stod i bogen, var usandt, men jeg kunne se at der var en hel serie gode argumenter. [...]«